

Anna Kristensen
Nämndsekreterare

Kommunrevisionens granskning av interna kontroller rörande välfärdsbrott

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar

- att uppdra miljöförvaltningen att uppdatera rutinerna för hot- och våldssituationer samt
- att införa en informationspunkt om rutiner för hot- och våldssituationer på miljönämndens årliga tillsynsplanering

Sammanfattning

Under 2022 har kommunrevisionen granskat interna kontroller rörande välfärdsbrott i Lunds kommun. Revisionen har också kartlagt hur relevanta nämnder arbetar för att förebygga hot och våld mot tjänstepersoner och politiker som fattar myndighetsbeslut. Revisionens bedömning av kommunens arbete för att motverka hot och våld är att samtliga granskade nämnder kan stärka sina utbildningsinsatser som ett led i att förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda beslutsfattare i Lunds kommun. Samtliga granskade nämnder rekommenderades att stärka sina utbildningsinsatser för beslutsfattare avseende hot och våld.

Miljöförvaltningen i Lunds kommun är väl medveten om vilka arbetsmiljöfaktorer som föreligger och arbetar med dessa frågor kontinuerligt. Förvaltningen har rutiner för hantering av hot- och våldssituationer och dessa rutiner är tillgängliga för alla medarbetare i förvaltningens kvalitetssäkringssystem. Frågor kring hot och våld diskuteras fortlöpande på arbetsplatsträffar och ingår även i uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det ingår också i förvaltningens introduktion av nyanställda att informera om gällande rutiner för hot och våld.

Vad gäller rutiner och utbildningsinsatser för miljönämndens förtroendevalda beslutsfattare så är det en del av introduktionen för förtroendevalda vid en ny mandatperiod. Vid varje ny mandatperiod anordnar miljöförvaltningen ett internat för miljönämndens förtroendevalda där de introduceras för miljöförvaltningens arbete

2022-10-27

Diarienummer

MN 2022/0065.2

och ansvar. En del av introduktionen innehåller också information om hot-och våldssituationer. Vad som blir tydligt efter kommunrevisionens granskning är dock att det borde genomföras fler utbildningsinsatser än endast en vart fjärde år. Miljöförvaltningen borde också uppdatera rutinen för hot och våld så att den på ett tydligare sätt inkluderar förtroendevalda.

Miljöförvaltningen föreslår att miljönämnden beslutar att ge i uppdrag till miljöförvaltningen att uppdatera rutinen för hot och våldssituationer samt att införa en informationspunkt om rutiner för hot-våldssituationer på miljönämndens årliga möte om tillsynsplanering.

Underlag för beslutet

- MN tjänsteskrivelse 2022-10-27 Remissyttrande gällande kommunrevisionens granskning, dnr MN 2022/0065.2
- Kommunrevisionens granskning av interna kontroller rörande välfärdsbrott, dnr MN 2022/0065.1

Ärendet

Bakgrund

Regeringen tillsatte 2015 en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av välfärdsstatens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet. Syftet med utredningen enligt direktivet var att identifiera risker i välfärdssystemen för att därigenom kunna säkerställa en korrekt användning av offentliga medel samt effektivt förebygga och beivra denna typ av brottslighet. Utredningen resulterade i betänkandet "Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra" (SOU 2017:37). I utredningen gjordes bedömningen att kommunernas system för utbetalningar av ekonomiska bistånd generellt sett är utsatt för välfärdsbrottslighet. Det finns risker för att även Lunds kommun utsätts för välfärdsbrott. Berörda nämnder behöver därför arbeta förebyggande med riskanalyser, styrning och kontroller för att reducera riskerna för välfärdsbrott generellt och s.k. kvalificerade välfärdsbrott i synnerhet.

Revisorerna bedömde utifrån ovan att det var väsentligt att under 2022 göra en fördjupad granskning avseende interna kontroller kopplade till risken för välfärdsbrott.

Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden har säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda kvalificerade välfärdsbrott. Syftet var också att kartlägga hur relevanta nämnder arbetar för att förebygga hot och våld mot tjänstepersoner och

2022-10-27

Diarienummer

MN 2022/0065.2

politiker som fattar myndighetsbeslut (kommunstyrelsen, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, byggnadsnämnden, miljönämnden, vård- och omsorgsnämnden och överförmyndarnämnden).

Miljöförvaltningen och miljönämnden har alltså endast granskats utifrån hur vi förebygger hot och våld mot tjänstepersoner och politiker.

Revisionens bedömning av kommunens arbete för att motverka hot och våld är att samtliga granskade nämnder kan stärka sina utbildningsinsatser som ett led i att förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda beslutsfattare i Lunds kommun. Riskerna enligt resultat av genomförd enkät visar att dessa risker är störst inom socialnämnden, miljönämnden och byggnadsnämnden. Samtliga granskade nämnder rekommenderades att stärka sina utbildningsinsatser för beslutsfattare avseende hot och våld.

Föredragning

Miljöförvaltningen är en myndighet som utövar tillsyn inom flera olika områden. Tillsynsarbetet bedöms generellt medföra en högre risk att drabbas av hot och våld än vad som kan anses vara normalt för andra yrkesgrupper. Miljöförvaltningen är väl medveten om denna arbetsmiljöfaktor och är tydlig med att det råder nolltolerans och att hot- och våldssituationer alltid ska rapporteras. Förvaltningen har rutiner för hantering av hot-och våldssituationer och dessa rutiner är tillgängliga för alla medarbetare i förvaltningens kvalitetssäkringssystem. Frågor kring hot och våld diskuteras kontinuerligt på arbetsplatsträffar och ingår även i uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det ingår också i förvaltningens introduktion av nyanställda att informera om gällande rutiner för hot och våld.

Kommunrevisionens bedömning är att samtliga nämnder borde se över sina utbildningsinsatser för beslutsfattare avseende hot och våld. Miljöförvaltningen kan delvis ta åt sig av kritiken, då förvaltningen har rutiner på plats, om än något gamla, som fyller sin funktion men som är i behov av en uppdatering.

Vad gäller rutiner och utbildningsinsatser för miljönämndens förtroendevalda beslutsfattare så är det en del av introduktionen för förtroendevalda vid en ny mandatperiod. Det är kommunkontoret som är ansvarig för utbildning av nya förtroendevalda och rimligen också ansvarig för att förtroendevalda får information om arbetsmiljöfaktorerna som föreligger. Vid varje ny mandatperiod anordnar miljöförvaltningen ett internat för miljönämndens förtroendevalda, där de introduceras för miljöförvaltningens arbete

2022-10-27

Diarienummer

MN 2022/0065.2

och ansvar. I introduktionen är information om hot-och våldssituationer också en del. Vad som blir tydligt efter kommunrevisionens granskning är dock att det borde genomföras fler utbildningsinsatser än endast en vart fjärde år. Miljöförvaltningen borde också uppdatera rutinen för hot och våld så att den på ett tydligare sätt inkluderar förtroendevalda.

Miljöförvaltningen föreslår därför att miljönämnden beslutar att ge i uppdrag till miljöförvaltningen att uppdatera rutinen för hot och våldssituationer samt att införa en informationspunkt om rutiner för hot-våldssituationer på miljönämndens årliga möte om tillsynsplanering.

Beredning

Ärendet har beretts inom miljöförvaltningen.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Björn Berséus
Miljödirektör

Anna Kristensen
Förvaltningssekreterare

Beslutet skickas till

Kommunrevisionen